

Ante Mateljan
AKTUALNOST SAKRAMENTA KRŠTENJA
Actuality of the sacrament of baptism

UDK: 272-558
Stručni rad
Primljeno 2/2017.

Sažetak

U radu se traže odgovori na pitanja: Koji je razlog krštenja? Što krštenje znači? Zašto ovakav simbolizam krštenja? Važnost krštenja za kršćanski život nastoji se obrazložiti kroz uvid u njegovo kristološko i antropološko značenje i spasenjsku nužnost, na temelju Novoga zavjeta te posebno Rim 6, 1-11, gdje Pavao razlaže odnos krštenja i grijeha, zakona i milosti kroz ideju o dioništvu svih ljudi na istoj naravi (Adamu) te kroz pridruženje Kristovoj smrti i uskrsnuću. Slijed katekumenata pomaže razumjeti odnos procesa osobnog obraćenja i krštenja odraslih, a zajedništvo u vjeri i odgovornost kršćanskih roditelja pomaže razumjeti opravdanost krštenja djece kao pridruženja Kristu i Crkvi u kršćanskoj obitelji, što dijete uvodi u dinamiku Božje ljubavi. Konačno, odgovor na pitanje: Što je za mene krštenje? potiče na preispitivanje kršćanskog života u odnosu na sakramentalno pridruženje Kristu i Crkvi.

Ključne riječi: sakrament krštenja, krštenje djece

1. PITANJE KRŠTENJA

Koliko je danas i za koga krštenje, kao temeljni sakrament kršćanske vjere, važno? Za jedne je to društveni običaj, za druge znak pripadnosti zajednici koji zapravo i ne obvezuje, za treće je neka vrsta magijskog čina oslobađanja od natruha zla i moći Zloga, dok je za vjernike to znak pripadnosti Kristu u Crkvi i na takav način znak povezanosti s Bogom koji obvezuje na kršćanski život u svijetu. Teolog Pero Aračić u komentaru istraživanja ove teme navodi četiri najčešća mišljenja kod onih koji traže krštenje djeteta: *krštenjem se postaje dijete Božje i članom Crkve* (51, 7 %); *dijete treba krstiti da ga ne snađe kakva bolest ili zlo* (31, 5

%) ; krštenje djeteta važno je zbog drugih sakramenata i crkvenih obreda (42, 4 %) ; krštenje je važno jer se uglavnom sva djeca krste pa nije dobro biti iznimka (13, 2 %). Ostaje mišljenje onih (8, 4 %) koji smatraju da dijete samo treba odlučiti o krštenju kada odraste.¹ U ovim mišljenjima ogleda se također razina (ne)poznavanja vjere te naravi sakramenata, nažalost i kod mnogih koji se nazivaju i smatraju vjernicima, odnosno članovima Crkve. Dakle, što je to zapravo krštenje, koji mu je smisao, što pretpostavlja i koje učinke zadobiva? Kakav je odnos krštenja i vjere, koje obveze proizlaze iz krštenja i radi čega treba krstiti djecu? Što ako se krštenje poima samo kao dio tradicije, običaja, a ne kao zahtjev vjere? Što s pripravom za krštenje odraslih, kao i roditelja i kumova koji traže krštenje svoga djeteta?

Jedan od najstarijih kršćanskih spisa, napisan krajem II. ili početkom III. stoljeća, poznat kao *Pismo Diognetu*, spis upućen poganinu koji se zanimao za kršćanstvo i raspitivao o kršćanima, njihovu životu i uvjerenju, ovako govori o kršćanima u ondašnjem svijetu: "Kršćani se od ostalih ljudi ne razlikuju ni po kraju gdje borave, ni po govoru, ni po običajima. Naime, ne žive u vlastitim gradovima, niti se služe neobičnim govorom, niti provode osobit način života. Njihov nauk nije iznašasće nekakva umovanja ni nastojanja znatizeljnih ljudi niti oni, kao neki, prijanjaju uz nekakvo ljudsko učenje. Nego nastavajući grčke i barbarske gradove, kako je već koga zapalo, i prihvaćajući domaće običaje u odijevanju, u prehrani i ostalome, svjedoče divan i po općemu suglasju nevjerojatan način života. Žive u svojoj domovini, ali kao tuđinci; kao građanima sve im je zajedničko s ostalima, a sve podnose kao došljaci; svaka im je tuđina domovina, a svaka im je domovina tuđina. Žene se kao svi ostali i rađaju djecu, ali ne odbacuju čeda. Imaju zajednički stol, ali ne i postelju. U tijelu su, ali ne žive po tijelu. Žive na zemlji, a građani su neba. (...) Jednostavno rečeno: što je duša u tijelu, to su kršćani u svijetu."²

Vrijedi li jednako i za današnje kršćane? Michel Fédou u svojem *Pismu kršteniku* ističe da je odgovor na zahtjev krštenja – a to je poziv na svetost – onoga koji je upoznao Krista kao svoga Spasitelja, istinski kriterij za razlikovanje autentičnosti njegova ljudskog i kršćanskog identiteta. Otkad je Sin Božji postao

¹ Usp. Pero ARAČIĆ, *Radosna poruka krštenja. Susreti s roditeljima prije i poslije krštenja*, Đakovačko-osječka nadbiskupija, Osijek, 2016., str. 29.

² *Pismo Diognetu*, u: *Apostolski Oci III.*, Verbum, Split, 2011., V,1-VI,9.

čovjekom, svijet više nije isti. Ljudska je povijest i dalje izložena olujnim napadima zla, ali Duh Sveti podiže Božje prijatelje i svjedoke njegova kraljevstva. Krštenik, pridružen Kristu, svojim identitetom i djelovanjem postaje sol zemlje i svjetlo svijeta, djelatno očekujući blaženi nadu: susret s Gospodinom Isusom Kristom.³ Naime, kako veli papa Benedikt XVI., “Isus se ne pojavljuje kao genijalan čovjek sa svojim osjećajima, svojim uspjesima i neuspjesima, čime bi kao individuum jednoga prošlog vremena u konačnici ostao daleko iza nas, na nepremostivoj udaljenosti. On stoji pred nama kao ‘ljubljeni Sin’ koji je, s jedne strane, posve Drukčiji, ali zapravo zbog toga može postati istodoban sa svima nama, svakomu od nas može postati ‘bliži nego što smo mi sami sebi.’”⁴

2. ZNAČENJE I NUŽNOST KRŠTENJA

Da bi se bolje shvatilo otajstvo krštenja, treba najprije razumjeti da se radi o temeljnom sakramentalnom činu Crkve kojim osoba na otajstven način ulazi u zajedništvo s Isusom Kristom, kojega ispovijeda Gospodinom i Spasiteljem, te na temelju kojega u zajedništvu Crkve nastavlja i razvija svoj kršćanski život, potaknut i pomognut milošću Duha Svetoga.

Već sama činjenica da je krštenje u Novom zavjetu opisano kao *uranjanje* (*baptizein*) ne samo u vodu čišćenja nego u samoga Krista, odnosno u njegovu smrt i uskrsnuće (Rim 6, 1 –11), zatim kao *kupelj novoga rođenja i obnavljanja* po Duhu Svetom (Tit 3, 5; Iv 3, 5), *prosvjetljenje* (Heb 10, 32), *dar, milost, pomazanje* i *pečat*, upućuje na višeznačnost samoga sakramentalnoga čina i višestrukost njegovih učinaka, što se sve nastoji opisati slikovitim i simbolički jakim izrazima.⁵

Pođimo od činjenice da je naravni značaj vode, koja simbolički predstavlja sam život i očišćenje, prisutan u svim religijama. Za Sveto pismo Staroga zavjeta Božji je duh “u početku lebdio nad vodama” (Post 1, 2), a sam je Bog “izvor žive vode” (Iz 17, 13). Voda potopa simbolizira uništenje, ali i spasenje Noe u korablji. Konačno, prolaskom kroz vodu Izabrani se narod spašava od egipatskog ropstva, a pranje u vodi označava očišćenje koje je

---

³ Usp. Michel FÉDOU, *Pismo kršteniku*, u: *Svesci*, 100 (2000.), str. 89-93.

⁴ Joseph RATZINGER, *Isus iz Nazareta*, Verbum, Split, 2007., str. 41.

⁵ Usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1214-1216.; Albrecht OEPKE, βαπτω, βαπτισμω, u: ThWNT, I, str. 527-544.

nužno da bi se moglo dostojno prinositi žrtve Bogu. Iako je znak pripadnosti Izabranom narodu obrezanje, povezano uz javno odricanje od idola i prinošenje žrtve pravome Bogu, proročki navještaj govori o Novom savezu koji će biti “upisan u srce” (usp. Jer 31, 31–33; Ez 36, 23–27).⁶

U vremenu Isusova djelovanja u Izraelu postoji praksa obrednih pranja. S jedne strane, traži se obredna čistoća kod prinošenja žrtava, posebno kod obreda primanja pogana (prozeliita) u židovsku vjeru, kao i u nekim odijeljenim židovskim zajednicama, poput one u Qumranu. Različiti pokreti unutar židovstva prakticiraju obredna pranja kao znak obraćenja, odnosno očišćenja od grijeha i pridruživanja zajednici (Nazareni, Malpoteanci, Hemerobaptistoi, Mandejci), ali je za kršćansko krštenje najznačajnija praksa Ivana Krstitelja, koji poziva na obraćenje a znak prihvaćanja pokore obredno je pranje na način uranjanja u vodu.⁷ Ivan Krstitelj pak sebe shvaća kao preteču Onoga koji će “krstiti Duhom Svetim i snagom” (Mk 1, 8).

Isusovo krštenje na Jordanu posve je sigurno posvjedočeni događaj njegova života, te ga nalazimo opisana ili spominjana u sva četiri Evanđelja i u Djelima apostolskim. Evo kako stoji u Evanđelju po Marku: “Onih dana dođe Isus iz Nazareta galilejskoga i primi u Jordanu krštenje od Ivana. I odmah, čim izađe iz vode, ugleda otvorena nebesa i Duha poput goluba gdje silazi na nj, a glas se zaori s nebesa: ‘Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina’” (Mk 1, 9–11). To je trenutak Božje objave Isusa kao Sina, čije je krštenje izraz solidarnosti s grešnim ljudima. Od toga trenutka Isus počinje javno djelovati, naviještati kraljevstvo Božje i činiti silna djela. Čini se da su Isusovi učenici, koji su mu pristupili iz kruga Ivanovih učenika, barem za neko vrijeme nastavili praksu krštavanja kako je to činio Ivan (usp. Iv 4, 1–3), ali je ubrzo, odlaskom iz doline Jordana, to prestalo.

Uz to, evanđeoski izvještaji svjedoče kako Isus izraz *krstiti se* povezuje sa svojom predstojećom mukom. Tako pita sinove Zebedejeve mogu li se “krstiti krstom kojim se ja krstim” (Mk 10, 38), a o svojoj mucij govori kao o krstu “kojim mi se je krstiti” (Lk 12, 49–50). To se ne smije izgubiti iz vida ni kod tumačenja izričitog poslanja danog apostolima nakon uskrsnuća, koje uključuje

⁶ Usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1217-1222.

⁷ Adalbert REBIĆ, *Krštavalačke sekte u kasnom židovstvu i u Isusovo vrijeme*, u: *Bogoslovska smotra*, 48 (1978.), br. 1-2, str. 88-91.

krštavanje: “Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeci ih čuvati sve što sam vam zapovjedio. I evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta” (Mt 28, 18–19). Svi evanđeoski izvještaji o poslanju uključuju krštenje (Mk 16, 15–18), upućuju na “krštenje za oprostjenje grijeha” (Lk 24, 46–49), odnosno na odnos krštenja (Iv 3, 3–5) s poslanjem opraštanja grijeha (Iv 20, 21–22). Za apostolsku Crkvu krštenje od početka postaje znak konačnog ostvarenja kraljevstva Božjega, koje pridružuje zajednici vjernika, otvara pristup euharistijskom zajedništvu iz čega proizlazi kršćansko poslanje u svijetu.⁸

Katekizam Katoličke Crkve ovako sažima praksu krštenja u apostolskoj Crkvi: “Već je na dan Pedesetnice Crkva slavila i dijelila sveto krštenje. Petar je, naime, potresenom mnoštvu u svojoj propovijedi poručio: ‘Obratite se i svatko od vas neka se krsti u ime Isusa Krista da vam se oprostite grijesi i primit ćete dar, Duha Svetoga’ (Dj 2, 38). Apostoli i njihovi suradnici dijelit će krštenje svakome koji vjeruje u Isusa: Židovima, bogobojažnima i poganim (usp. Dj 2, 41; 8, 12–13; 10, 48; 16, 15). Krštenje je tako uvijek tijesno povezano s vjerom: ‘Vjeruj u Gospodina Isusa i spasit ćeš se – ti i tvoj dom!’ izjavljuje sveti Pavao svome tamničaru u Filipima. Izvještaj nastavlja kako se tamničar ‘odmah krstio – on i svi njegovi’ (Dj 16, 31–33).”⁹

Djela apostolska naglašavaju da se za krštenje traži vjera, kojoj prethodi obraćenje. Krštenje se podjeljuje u ime Isusa Krista, za oprostjenje grijeha i dar Duha Svetoga. Krštenje u apostolskoj Crkvi ima višestruko značenje, a sva simbolika krštenja može se svesti na novi, *kršćanski identitet* onoga tko je u Isusu Kristu otkrio svoga Spasitelja, smisao svoga života i put u zajedništvo ljubavi s Bogom i ljudima. Kršteni tako postaju kršćani, to jest *pomazani* Duhom Svetim, odnosno Kristovi, “obdareni najvećim, dragocjenim obećanjima da po njima postanete zajedničari božanske naravi umaknuvši pokvarenosti koja je u svijetu zbog požude” (2 Pt 1, 4). Krštenje je tako ulazak u zajedništvo s

⁸ Usp. Rudolf SCHNACKENBURG, *Die Taufe in Biblischer Sicht*, u: Waldemar MOLINSKI (ur.), *Diskussion um die Taufe*, Pfeiffer, München, 1971., str. 15–31; Za pogled u teologiju krštenja usp. Niko IKIĆ, *Teologija sakramenata. ‘Gorući grm’ sakramentalne milosti*, KBF Sarajevo - Glas Koncila, Zagreb, 2012., str. 121–174.; Ivan KARLIĆ, *Sveti sakramenti. Susret s Isusom Kristom u sakramentima Crkve*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014., str. 23–51.

⁹ *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1226–1228.

Bogom, nasuprot svemu onome što čovjeka odvaja od Boga koji se objavio u Isusu Kristu i njegovom mukom, smrću i uskrsnućem otvorio put u život vječni.¹⁰

Sveti Pavao u svom apostolskom djelovanju naviješta Krista i podjeljuje krštenje, ali je zaokupljen i tumačenjem samoga krštenja kao *oblačenja* u Krista (Gal 3, 27), *novog obrezanja* po suukapanju i suuskrsnuću s Kristom (Kol 2, 11–13), *ucjepljenja* u Krista (1 Kor 12, 13) i kao *kupelj novoga rođenja* (Tit 3, 5). Krštenje je *jedno*, kao što je jedan Gospodin i jedna vjera (Ef 4, 5). Ipak, najpoznatiji je i najvažniji tekst u Poslanici Rimljanima, u kojemu Pavao objašnjava odnos krštenja i spasenja.¹¹ Krštenjem, naime, čovjek umire grijehu da bi živio Bogu, a to se zbiva otajstvenim ulaskom u zajedništvo s Kristom umrlim i uskrsnulim: “Što ćemo dakle reći? Da ostanemo u grijehu da milost izobiluje? Nipošto, jednom umrli grijehu, kako da još živimo u njemu? Ili zar ne znate: koji smo god kršteni u Krista Isusa, u smrt smo njegovu kršteni. Krštenjem smo dakle s njime ukopani u smrt, da kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života. Ako smo doista s njime srasli po sličnosti smrti njegovoj, očito ćemo srasti i po sličnosti njegovu uskrsnuću. Ovo znamo: naš je stari čovjek zajedno s njim raspet da onemoća ovo grešno tijelo te više ne robujemo grijehu. Ta tko umre, opravdan je od grijeha. Pa ako umriješmo s Kristom, vjerujemo da ćemo i živjeti zajedno s njime. Znamo doista: Krist uskrišen od mrtvih, više ne umire, smrt njime više ne gospoduje. Što umrije, umrije grijehu jednom zauvijek: a što živi, živi Bogu. Tako i vi: smatrajte sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu u Kristu Isusu” (Rim 6, 1–11).

U citiranu tekstu grijeh treba shvatiti kao stanje u kojemu čovjek živi. Umrijeti grijehu znači prekinuti s dosadašnjim životom i započeti novi život u Kristu. Obred krštenja simbolizira upravo taj prijelaz.¹² Uranjanje u vodu označava umiranje, a izranjanje ulazak u novi život. Sve bi to bilo i ostalo samo znak,

¹⁰ Pierpaolo CASPANI, *Battesimo e professione di fede*, u: *Rassegna di teologia*, 50 (2009.), br. 3, str. 455-486.

¹¹ Usp. Marinko VIDOVIĆ, *Pavlovo gledanje na krštenje*, u: *Vjesnik biskupije đakovačke i srijemske*, 125 (1997.), br. 5, str. 283-291.; Marijan MANDAC, *Tumačenje Rim 6, 1-14 s posebnim osvrtom na krsni nauk*, u: *Bogoslovska smotra*, 43 (1973.), br. 2, str. 225-238.

¹² Usp. Ante CRNČEVIĆ – Ivan ŠAŠKO, *Pred liturgijskim slavljem*, HILP, Zadar, 2011., str. 152-168.

kad u tom simboličkom činu ne bi bila djelatna snaga Božjega Duha, koji krštenika pridružuje Kristovoj smrti i uskrsnuću, oslobađajući ga od tereta grijeha i njegovih posljedica i uvodeći ga u novost uskrsnuća.

Slično razmišljanje nalazimo i u Evanđelju po Ivanu. U razgovoru s Nikodemom Isus veli: “Zaista, zaista, kažem ti: Ako se tko ne rodi iz vode i Duha, ne može ući u kraljevstvo Božje” (Iv 3, 5). To *novo rođenje*, odnosno *rođenje odozgor*, otvara vrata novome životu što ga Krist daruje onima koji mu vjeruju i koji su mu pridruženi, a opisano je kao *preobrazba, očišćenje i uvođenje u Istinu*, sve to snagom dara Duha Svetoga. Osim u razgovoru s Nikodemom, Isus u Evanđelju po Ivanu na mnogo mjesta daje naslutiti otajstvo krštenja, poput čuda na svadbi u Kani (Iv 2, 1–12), razgovora sa Samaritankom (Iv 4, 1–42), izlječenja bolesnika kod ribnjaka Betsede (Iv 5), izlječenja slijepca od rođenja (Iv 9) i pojedinih aluzija u oprostajnom govoru (Iv 13–17).¹³

Možemo dakle sa sigurnošću ustvrditi da krštenje u Crkvi pretpostavlja *ispovijest vjere* (1 Tim 6, 12), odnosno pružanje izvanjskoga *svjedočanstva unutrašnjeg obraćenja* (Rim 6, 7–11). Krštenje daruje *novi život u Kristu* (2 Kor 5, 17; Kol 3, 10) po *pridruženju Crkvi* (Dj 2, 41) u kojoj je sam Krist nazočan.¹⁴ Crkva je na temelju novozavjetnog svjedočenja o krštenju razvila govor o učincima krštenja pod četirima vidovima: *krštenje za oprostjenje grijeha* (i istočnog i svih osobnih grijeha); *krštenje kao posvećenje i dar božanskog života* (preporođenje; novo rođenje; dar Duha Svetoga); *krštenje kao obilježavanje trajnim i neizbrisivim znakom pripadnosti Kristu* (krsni biljeg, karakter; pečat) i *krštenje kao pridruženje Tijelu Kristovu koje je Crkva*.¹⁵

Ostaje nam, ipak, još progovoriti o *nužnosti krštenja za spasenje*. Svaki put kad čujemo Isusov nalog iz Evanđelja po Marku: “Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju. Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne uzvjeruje, osudit će se” (Mk 16, 15–16), zapitamo se kakav je odnos između krštenja i spasenja, odnosno koliko je primanje krštenja nužno za vječno spasenje? *Katekizam Katoličke Crkve*, na tragu nauka Drugoga vatikanskog sabora (LG 14; AG 5), posve je

¹³ Usp. Albin ŠKRINJAR, *Teologija sv. Ivana*, FTI DI, Zagreb, 1975., str. 305–315 i 355–370.

¹⁴ Također usp. Joakim GNILKA, *Teologija Novoga zavjeta*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1999., str. 92–96.

¹⁵ *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1262–1274.

jasan: “Krštenje je nužno za spasenje onih kojima je evanđelje naviješteno te koji su imali mogućnost da zatraže sakrament. Crkva ne pozna drugog sredstva osim krštenja da zajamči ulazak u vječno blaženstvo, zbog toga pazi da ne zanemari poslanja što ga je primila od Gospodina, tj. da ‘iz vode i Duha nanovo rađa’ sve koji mogu biti kršteni. *Bog je spasenje vezao uz sakrament krsta, ali on sam nije vezan svojim sakramentom.*”¹⁶

Nauk vjere da Bog spašava i na druge načine izražen je, na primjer, u govoru o *krštenju krvlju* kod još nekrštenih mučenika, kao i o izvansakramentalnoj spasenjskoj djelotvornosti želje za krštenjem, na primjer, kod katekumena. Osim toga govori se i o *uključenoj želji za krštenjem* onih koji nisu upoznali Krista i Crkvu, ali slijede glas savjesti, traže istinu i vrše volju Božju onako kako je spoznaju. Što se tiče djece umrle bez krštenja, Crkva ih povjerava Božjem milosrđu, uvjereni da Bog, koji hoće da se svi ljudi spase, ima načina da i njih privede u puno zajedništvo vječnoga života. Dok se nekad govorilo o *limbu*, kao stanju u kojemu su duše djece umrle bez krštenja, koje zbog istočnoga grijeha ne mogu imati udjela u vječnom blaženstvu, danas se u Crkvi o tome više ne govori. Dokument Međunarodne teološke komisije *Nada u spasenje djece umrle bez krštenja*,¹⁷ upućuje na sveopću spasenjsku volju Božju, koja se u povijesti ostvaruje jedincatim posredovanjem Isusa Krista u Duhu Svetomu. U pitanju je univerzalnost grijeha (grešnog stanja) i nužnost sveopćeg spasenja, o čemu govori sv. Pavao u Rim 5, 12 (“kao što po jednom čovjeku uđe u svijet grijeh, i po grijehu smrt, i time što svi sagriješite, na sve ljude prijeđe smrt”), povezujući Adamov grijeh s grešnim stanjem svih ljudi, koje za posljedicu ima ne samo tjelesnu nego i duhovnu smrt.

Ako je Isus Krist jedincati Spasitelj svih ljudi, onda je za spasenje, to jest za “prelazak u život vječni” nužno pridruženje Kristu, koje svoj sakramentalni oblik ima u krštenju kojim se ulazi u zajedništvo s Kristom u Crkvi. U tom smislu za krštenika “izvan Crkve nema spasenja”. Međutim, Crkva uči da je moguća i izvansakramentalna povezanost s Crkvom, pa sv. Ivan Pavao II., govoreći o misijskom djelovanju Crkve, uči da je onima koji nisu

¹⁶ *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1257. O tome npr. Jordan KUNIČIĆ, *Bezuvjetnost krštenja*, u: *Crkva u svijetu*, 6 (1971.), br. 3, str. 247-250.; Ivan FUČEK, *Nužnost krštenja za spasenje*, u: *Bogoslovska smotra*, 48 (1978.), br. 1-2, str. 56-77.

¹⁷ MEĐUNARODNA TEOLOŠKA KOMISIJA, *Dokument o limbu. Nada u spasenje djece umrle bez krštenja*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2007.

sakramentalnim načinom pridruženi Crkvi “Kristovo spasenje dostupno snagom milosti koja je s Crkvom u otajstvenoj povezanosti”¹⁸. To također vrijedi i za djecu umrlu bez krštenja.¹⁹

3. PRISTUP ODRASLIH U KRŠĆANSTVO

Hrvatska biskupska konferencija, u *Direktoriju za pastoral sakramenata u župnoj zajednici*²⁰ daje upute za pripremu na krštenje odraslih, u skladu s liturgijskim i pravnim propisima opće Crkve. *Rimski obrednik, Red pristupa odraslih u kršćanstvo iz 1972.*, (hrvatsko izdanje 1973. i 1998.)²¹ ističe da je krštenje “u prvom redu sakrament one vjere kojom ljudi, prosvijetljeni milošću Duha Svetoga, odgovaraju Kristovu evanđelju (...) kojim se ljudi pritjelovljuju Crkvi, ugrađeni u prebivalište Božje u Duhu, u kraljevsko svećenstvo i sveti puk”²². Obrednik potiče biskupske konferencije da u obrede pristupa odraslih u kršćanstvo (kršćanske inicijacije) integriraju i vlastitosti krajevnih običaja.

Pristup odraslih u kršćansku vjeru zahtijeva cjelovitost pouke u vjeri, uvođenja u kršćansko bogoštovlje i kršćanski život, te predviđa susljedno podjeljivanje svih triju sakramenta kršćanske inicijacije: krštenja, potvrde i euharistije.²³ Pojam “kršćanska inicijacija” podrazumijeva stupnjeviti “hod u vjeri”, koji započinje prihvaćanjem kršćanskog navještaja (kerigme), zatim se produbljuje poukom (katehezom) te ima vrhunac u slavljenju sakramenata krštenja, potvrde i euharistije. *Katekizam Katoličke Crkve* taj hod ovako sažima: “Već od apostolskih vremena, da netko postane kršćanin, mora proći određeni put i inicijaciju u više stupnjeva. Taj se put može proći brže ili sporije. Međutim, uvijek mora sadržavati neke bitne elemente: navještaj Riječi, prihvaća-

---

¹⁸ Ivan PAVAO II., *Redemptoris missio*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1991., br. 10.

¹⁹ Usp. MEĐUNARODNA TEOLOŠKA KOMISIJA, *Dokument o limbu*, br. 99-103.

²⁰ HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA, *Direktorij za pastoral sakramenata u župnoj zajednici*, Glas Koncila, Zagreb, 2008.

²¹ *Rimski obrednik, Red pristupa odraslih u kršćanstvo*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1998. (dalje RPOK)

²² RPOK, *Opće napomene*, br. 3-4.

²³ Zgodan niz kateheza na temelju slijeda obreda i simbola kod krštenja sastavio je: Živko KUSTIĆ, *Hoćeš li se krstiti?*, Glas Koncila, Zagreb, 1978. Usp. Michel SCOUARNEC, *Le Baptême... Tout simplement*, Ed. de L'Atelier - Ed. Ouvrières, Paris, 2002.

nje evanđelja, što uključuje obraćenje, ispovijest vjere, krštenje, izljev Duha Svetoga, pristup euharistijskom zajedništvu.”²⁴

Prvi korak uvijek je obraćenje, koje je plod Božje milosti i ljudskog nastojanja. Budući da je Crkva zajednica vjernika, i hod prema punini crkvenog zajedništva redovito se događa u župi, odnosno na razini mjesne Crkve, koja je dužna pratiti pripravnike (katekumene) molitvom i zajedništvom u bogoštovlju. Cjeloviti je katekumenat vremenski duži hod, koji predviđa tri stupnja (razdoblja), obilježena “obredom prijelaza”. Prvo je razdoblje *predkatekumenat*, odnosno prva evangelizacija, koja može trajati ovisno o pojedincu, a cilj joj je da osobu uvede u ozračje vjere. To vrijeme završava obredom primanja među kandidate (katekumene) u župi kojoj pripada.

Drugo se razdoblje naziva *katekumenat*, u užem smislu riječi obilježen je prilagođenom *vjerskom poukom* (katehezom) o vjerskim istinama i zapovijedima, zatim *polaskom na duhovni put* uz pomoć vježbanja u kršćanskom životu, što često sa sobom nosi određene raskide i odvajanja, te *sudjelovanjem u liturgijskim obredima*. Trajanje katekumenata ovisi o okolnostima, za što su ovlaštene biskupske konferencije, a redovito traje od jedne do tri godine. Sadržaj katehetske pouke treba uključivati upoznavanje Svetoga pisma i nauka Crkve (vjerskih istina), te upućivati u molitveni i praktično-moralni vid kršćanskoga života i djelovanja u društvu i svijetu.²⁵

Treće je razdoblje najintenzivnije *vrijeme čišćenja i prosvjetljivanja*, što se redovito događa u vrijeme korizme prije slavlja samih sakramenata. U prisutnosti zajednice predviđene su “provjere”, u kojima se od katekumena traži da pred zajednicom javno očituje prihvaćanje kršćanske vjere kao i svjedočanstva onih koji su ga pratili o njegovoj prikladnosti za primanje sakramenata. Tada se katekumena “izabire” te postaje *izabranik*, koji može za sebe izabrati i novo, kršćansko ime. U zadnju korizmenu nedjelju predaje mu se svjedočanstvo vjere (Vjerovanje) i molitva Gospodnja (Očenaš). Ako je moguće, na Veliku subotu može se

²⁴ *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1229.

²⁵ Kao ilustracija kako se to obavljalo može poslužiti: Ivan ZLATOUSTI, *Krsne pouke*, Služba Božja, Makarska, 2000., str. 115-272. Za širu današnju problematiku usp. Milan ŠIMUNOVIĆ, *Katekumensko usmjerenje kršćanske inicijacije. Aktualna situacija, razlozi za promjene i perspektive*, u: Nela Veronika GAŠPAR, *Tkivo kulture. Zbornik Franje Emanuela Hoška*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2006., str. 423-454.

obaviti ponavljanje vjeroispovijesti, obred *Effata* ("otvaranje" sluha i govora), te predkršno pomazanje katekumenskim uljem.

Središnji je čin pristupa odraslih u kršćanstvo *podjeljivanje svih triju sakramenta inicijacije*: krštenja, potvrde i euharistije, po mogućnosti u slavlju Vazmenoga bdijenja. Idealno bi bilo da tome slavlju predsjedava biskup, kao glava mjesne Crkve. Sam obred krštenja koji slijedi prema liturgijskim rubrikama, a koji je u bitnom istovjetan i za krštenje djece, upućuje na činjenicu da je krštenje sakrament vjere, u kojemu krštenici "sklapaju savez s Kristom, odričući se zabluda i prianjajući uz pravoga Boga".²⁶ U skladu s kršćanskom predajom, krštenik odmah poslije krštenja prima i sakrament potvrde (krizme), čime se "označuje jedinstvo vazmenog otajstva, unutarnja povezanost između poslanja Sina i izlivanja Duha Svetoga te povezanost sakramenata kojima jedna i druga božanska osoba zajedno s Ocem dolazi krštenima".²⁷ Nakon toga novokrštenici su pripušteni cjelovitom sudjelovanju u euharistijskom slavlju, koje ima svoj vrhunac u prvom primanju Tijela i Krvi Kristove u svetoj pričesti.

Četvrto razdoblje uvođenja u kršćansku vjeru naziva se *vremenom mistagogije*, koje se poklapa s liturgijskim vazmenim vremenom te se dovršava svetkovinom Duhova (Pedesetnice). U ranom kršćanstvu u tom se vremenu tumačilo kršćanska otajstva, posebno sakramente kako bi novokrštenici bili sve dublje uvedeni u kršćansku vjeru.²⁸ To je također i vrijeme intenzivnog sudjelovanja u kršćanskom bogoštovlju, pogotovo u euharistiji, ali i u drugim oblicima pobožnosti kao i u različitim susretima vjernika.

4. SMISAO KRŠTENJA DJECE?

Pitanje smisla krštenja djece danas je još prisutnije nego prije.²⁹ Ono postaje problematično kada ga se svede samo na opraštanje istočnoga grijeha, čemu se kao dodatak pridaje to da

---

²⁶ RPOK, *Prethodne napomene*, br. 30.

²⁷ RPOK, *Prethodne napomene*, br. 34.

²⁸ Usp. Ćiril JERUZALEMSKI, *Mistagoške kateheze*, Služba Božja, Split, 2005.

²⁹ O utemeljenju krštenja djece usp. Marin ŠKARICA, *Djeca se krste u vjeri Crkve*, u: *Obnovljeni život*, 56 (2001.), br. 3, str. 303-322.; Mato ZOVKIĆ, *Novozavjetna podloga za krštenje djece*, u: *Bogoslovska smotra*, 48 (1978.), br. 1-2, str. 121-132.; Paul M. ZULEHNER, *Zašto krstimo malu djecu*, u: *Pastoralni listić*, 2 (1986.), str. 9.

dijete postaje dijete Božje i član Crkve, pa izgleda kao da prije toga čina nije bilo dijete Božje, a da je Crkva poput neke udruge u koju se treba nekom simboličnom gestom učlaniti.

Kršćanski pogled na čovjeka jasan je: čovjek je pozvan ne samo na ovozemaljski nego i na božanski život, koji nam je na osobit način objavljen u Isusovu uskrsnuću. Krštenje je prvi korak prema dioništvu na punini života, nužan jer je puni smisao našega života zamagljen zlom i grijehom, pa i svim onim što baštinimo kao duhovno ograničenje i sklonost zlu, a što će teologija nazvati *istočnim (izvornim, iskonskim) grijehom*. Stoga je krštenje, kao sakrament vjere, ujedno i čin objave, očitovanja Božje ljubavi i dobrote, poziva na život i dar Duha koji osnažuje osobu da kroz ugroze života u *slobodi djeteta Božjega* može biti baštinikom neba. "Krštenje nam pokazuje da Bog nad djetetom drži svoju ruku zaštitnicu, da je spasonosna Kristova snaga jača od mehanizama naše neurotične psihe koji ranjavaju, da svako dijete ima svoga anđela čuvara koji nad njim bdije."³⁰

Roditelji koji vole svoje dijete žele mu pružiti sve što je za njegovo dobro, dapače, teže da mu pruže ono što je najviše i najbolje. Među dobra koja kršćanski roditelji žele pružiti svome djetetu svakako je i dobro vjere, koje je konkretno označeno sakramentom krštenja. Pod tim se podrazumijeva da tako dijete ulazi u životnu povezanost s Bogom, koji je ljubav (usp. 1 Iv 4, 16). Najviše što se može učiniti za vlastito dijete jest podržavati njegov život u ljubavi, jer ljubav je najviše dobro. Zapravo, smrt shvaćamo kao nesposobnost za život, a istinski život izjednačavamo s ljubavlju. Ipak, ljudski život od početka je ugrožen i "osiromašen" zbog mnogih razloga, među njima i *naslijeđene spriječenosti da se ostvari punina života*, od čega oslobađa ne čovjek nego Isus Krist, kako potvrđuje Novi zavjet: "Mi znamo da smo iz smrti prešli u život" (1 Iv 3, 14). Daka-ko da su kršćanski roditelji dužni pomagati rast u vjeri svoga krštenoga djeteta. To se odnosi na upoznavanje i na prakticiranje vjere u osobnoj i zajedničkoj molitvi, u crkvenom bogoštovlju, te u sudjelovanju u vjerničkim aktivnostima kršćanske zajednice – Crkve.

Katekizam Katoličke Crkve za mlade (YOUCAT), ovako tumači razloge prakse krštenja djece: "Crkva se drži prakse krštenja djece od davnih vremena. Za to postoji jedan razlog: prije nego se mi

³⁰ Anselm GRÜN, *Krštenje, slavlje života*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2003., str. 10.

odlučimo za Boga, Bog je odlučio za nas. Krštenje je dakle milost, nezasluženi dar Boga koji nas bezuvjetno prihvaća. Roditelji vjernici, koji žele najbolje za svoje dijete, žele krštenje kojim dijete biva otrgnuto utjecaju istočnoga grijeha i snazi smrti. Krštenje djece pretpostavlja da će kršćanski roditelji krštenika uvesti u vjeru. Nepravedno je, iz krivo shvaćena liberalizma, djetetu uskratiti krštenje. Kako se djetetu ne smije uskratiti ljubav, da bi se samo moglo poslije odlučiti za ljubav, tako bi bila nepravda kada bi mu roditelji vjernici uskratili Božju milost u krštenju. Kao što je svaki čovjek rođen sa sposobnošću da govori, ali mora naučiti jezik, tako je svaki čovjek rođen sa sposobnošću da vjeruje, ali vjeru mora upoznati. U svakom slučaju krštenje se nikome ne može nametnuti. Tko je krštenje primio kao malo dijete, mora ga kasnije u svojem životu 'ratificirati', to znači: mora ga potvrditi svojim vlastitim pristankom kako bi bilo plodonosno.³¹

Može se dogoditi da roditelji traže krštenje djeteta, ali ne daju ozbiljna jamstva za njegov odgoj u vjeri. Što tada učiniti? Preporuka je Crkve sljedeća: "Župnik će nastojati u otvorenom razgovoru, punom razumijevanja, pobuditi zanimanje roditelja za sakrament koji traže i pozvati ih na odgovornost koju na sebe preuzimaju. Crkva zapravo ne može udovoljiti želji onih roditelja koji ne daju nikakvo jamstvo da će dijete nakon krštenja primiti prikladan kršćanski odgoj što ga zahtijeva sakrament: ona mora imati utemeljenu nadu da će krštenje donijeti plodove. (...) Ako jamstva nisu jasna i čvrsta, bit će razborito odgoditi krštenje."³² Međutim, u slučaju nužde (opasnosti po život djeteta) dužnost je krstiti ga, pa i kad nema jasnih jamstava za njegov budući kršćanski odgoj.

Mjesto i vrijeme krštenja djeteta može ovisiti o okolnostima, na primjer o zdravstvenom stanju, ali je najprikladnije da to bude u crkvi i to na nedjeljnoj misi u vlastitoj župi, kada se okuplja veći broj vjernika. Iako nije zabranjeno krstiti u drugoj župi, to ipak pretpostavlja ozbiljan razlog. Kad je život djeteta ozbiljno ugrožen, može se krstiti u bolnici ili pak u vlastitom domu.

Ovdje valja još spomenuti nužnost pripreme roditelja na krštenje djeteta, barem kroz nekoliko susreta³³ u kojima bi tre-

---

³¹ YOUCAT, *Katekizam Katoličke Crkve za mlade*, Verbum, Split, 2011., br. 197.

³² KONGREGACIJA ZA NAUK VJERE, *Pastoralis Actio*, u: AAS 72 (1980.), br. 30.

³³ Usp. opširno tumačenje s pedeset primjera razgovora s roditeljima, te radne materijale u: Pero ARAČIĆ, *Radosna poruka krštenja. Susreti s roditeljima prije i poslije krštenja*, Đakovačko-osječka nadbiskupija, Osijek, 2016.

balo obnoviti nauk o sakramentima, obredu i značenju krštenja, kao i uputiti roditelje na njihove kršćanske dužnosti. Na tim susretima trebali bi biti prisutni i kumovi. Već sam obred krštenja pruža dovoljno materijala i poticaja za kvalitetne susrete s roditeljima i kumovima, a dobro je poslužiti se i drugim prikladnim tekstovima, pogotovo *Katekizmom Katoličke Crkve* i materijalima iz pastorala sakramenata. Prikladno je, gdje je moguće, da ti susreti budu grupni, to jest da sudjeluje više parova roditelja i više kumova zajedno.

Zakonik kanonskoga prava iz 1983. godine, kao temeljni crkvenopravni dokument,³⁴ uređuje sve što je potrebno za valjano i dopušteno slavljenje ovoga sakramenta, kako u redovitim tako i u izvanrednim okolnostima. Pravni propisi u suglasju su s liturgijskim rubrikama, te sa samim unutarnjim smislom krštenja i kršćanskom roditeljskom odgovornošću, kad se radi o krštenju djece, kao i o uvjetima za kumstvo i obvezama kumova. Na kraju se navodi obveza upisa krštenja u *matice krštenih*, sa svim potrebnim podatcima za dokazivanje da je dotična osoba krštena.

Redoviti je krstitelj najprije vlastiti župnik, te onaj tko je primio sakrament svetog reda, odnosno biskup, prezbiter (svećenik) i đakon. Dopušteno podjeljuje krštenje, ako je redoviti krstitelj zapriječen, katehist i onaj kojega je mjesni ordinarij ovlastio. U prijekoju potrebi (na primjer u bolnici) može krstiti svaki čovjek, s tim da je krštenje valjano ako krstitelj ima nakanu da čini ono što čini Crkva i stvarno izvrši sakramentalni znak uz riječi krštenja. Dakako da o tome vjernici trebaju biti poučeni.³⁵

5. ŠTO MI ZANČI KRŠTENJE?

Njemački protestantski teolog, član *Ispovjedajuće Crkve*, mučenik Dietrich Bonhoeffer u jednom od svojih pisama iz zatvora (smaknut je neposredno prije kraja Drugoga svjetskog rata, 9. travnja 1945. godine) iznosi *Misli za dan krštenja*, koje i danas vrijedi poslušati: "Ti ćeš danas biti kršten i postat ćeš kršćanin. Nad tobom će biti izrečene sve one drevne velike riječi kršćanskoga naviještanja i nad tobom će se izvršiti zapovijed krštenja što ju je zapovjedio Isus Krist, a da ti ništa od toga ne shvaćaš. I mi se

³⁴ *Zakonik kanonskoga prava*, kan. 849-878.

³⁵ *Usp. Zakonik kanonskoga prava*, kan. 861-862.

opet nalazimo na samim počecima shvaćanja. Što znači pomirenje i otkupljenje, preporođenje i Duh Sveti, ljubav prema neprijateljima, križ i uskrsnuće, život u Kristu i nasljedovanje Krista? Sve je to tako teško i tako daleko da se još jedva usuđujemo govoriti o tome. (...) A naše kršćansko postojanje sastojat će se danas od molitve i djelovanja pravednika među ljudima. Iz te molitve i toga djelovanja mora se ponovo roditi svaki oblik kršćanskoga mišljenja, govora i organiziranja. (...) Bit će to nov govor (...) osloboditeljski i otkupiteljski, poput Isusova govora, nad kojim su se ljudi prenerazili a ipak su od njega bili pobijeđeni. (...) O kad bi i ti pripadao njima i kad bi se o tebi jednom reklo: 'pravednikova staza je kao svjetlo svanuća, koja je jasnija od potpunoga dana' (Izr 4, 18).³⁶

Carlo Maria Martini, bibličar, milanski nadbiskup i kardinal, poznat po svojim pastoralnim pismima vjernicima ambrozijanske nadbiskupije odgovorio je na pitanje: Što je za mene krštenje? Krštenje je događaj koji se dogodio u prošlosti, ali je djelotvoran u sadašnjosti, sa svrhom da *hodimo u novosti života*. Budući da smo krštenje primili od roditelja, kumova i svećenika koji nas je krstio, pita se: *Kako mogu iskusiti svoje krštenje, ne snagom zamišljaja, nego shvaćajući što za mene znači činjenica da sam kršten?* Da bi odgovorio na to, usredotočuje se na ono što piše sveti Pavao u Poslanici Rimljanima: "Ili zar ne znate: koji smo god kršteni u Krista Isusa, u smrt smo njegovu kršteni. Krštenjem smo dakle zajedno s njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života" (Rim 6, 4–5). Od prve se može primijetiti da se govori u dva vremena, prošlom i sadašnjem. Prošli je događaj krštenje, odnosno uranjanje u otajstvo Kristove smrti i uskrsnuća od mrtvih, koje je označeno uranjanjem u vodu, što simbolizira ulazak u Kristovu muku i smrt, te izranjanjem iz vode, što simbolizira izlazak iz groba i ulazak u novi život. Taj prošli događaj djelotvoran je i sada, te Martini navodi četiri načina kako se krštenje potvrđuje u sadašnjosti vjerničkoga života:

- Svaki put kad Boga iskreno zovem Ocem, svaki put kad molim *Oče naš* – posadašnjujem, ispovijedam i živim krštenje, jer upravo tada kušam Božju blizinu i njegovu očinsku ljubav, koja me zove po imenu.

---

³⁶ Dietrich BONHOEFFER, *Otpor i predanje*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1993., str. 139-140.

- Svaki put kad u svagdašnjici izabirem živjeti kao kršćanin, po mjeri Isusa Krista – živim u snazi svoga krštenja. Dakle, svaki etični, moralni, slobodni i ozbiljni izbor posadašnjuje moje krštenje.
- Svaki put kad ostavim prošlost i okrenem se budućnosti – slijedim logiku krštenja i posadašnjujem ga kad svoju grešnu prošlost pokopam i dopustim Bogu da me podigne i osnaži za novi početak u životu vjere. Tako milost pokore također posadašnjuje i obnavlja milost krštenja.
- Svaki put kad u zajednici Crkve živim u zajedništvu s braćom i sestrama koji su kršteni – svjestan da je ta povezanost jača od svake druge, pa i krvne veze, i kad sam spreman za njih položiti život, ispovijedam vjeru u krštenje koje nas povezuje u jedno Tijelo Kristovo. U snazi krštenja postajemo jedno u zajednici Crkve, spremni žrtvovati se u službi i za dobro bližnjih. Krštenje nas čini jednom Božjom obitelji.

Nitko ne može krstiti samoga sebe, nego mu krštenje može biti samo podijeljeno kao čisti dar Božje ljubavi. Stoga ga tako treba i primiti, s iskrenom zahvalnošću, jer “u krštenju me ljubi Otac, oblikuje me na sliku Sina, daje mi snagu za djelovanje u skladu s evanđeljem, sposobnost da se ostavim grešne prošlosti i okrenem naprijed, kako bih živio u zajednici za koju se dragovoljno žrtvujem”.³⁷

Sjetimo se da su vjernici, osobito ako su kršteni kao djeca, pozvani *obnoviti milost krštenja*, odnosno posvijestiti da su kršteni i osjetiti dublju potrebu i poticaj da žive iz svoga krštenja, svjesno i kršćanski autentično. Svake godine na svečani način to čine u Vazmenoj noći, posvećujući da je temeljna činjenica kršćanskoga života božansko sinovstvo i ucijepljenost u Božju ljubav, koja daje slobodu djece Božje. Anselm Grūn veli: “Činjenica da sam kršten uvijek me iznova stavlja pred pitanje: Što to znači biti čovjek? Tko sam ja zapravo? Odakle dolazim? Kamo idem? Što želim sa svojim životom? Što je tajna moga života? Što znači biti kršćanin? Kako Isus Krist shvaća moj život? Što mi on donosi? Koja je prilika u tome da danas živim u zajedništvu s Isusom Kristom? Kako se razlikujem od ljudi koji nisu kršteni?”³⁸ Zbog toga je razmišljanje

³⁷ Carlo Maria MARTINI, *Che cosa è per me il battesimo?*, <http://www.parrocchias-antaluciafn.it/wp-content/uploads/2014/05/Rifl-card-Martini-sul-Battesimo.pdf> (preuzeto 17.10.2016).

³⁸ A. GRŪN, *Krštenje, slavlje života*, str. 38.

nad otajstvom sakramenta krštenja važno za svakoga krštenika. A prigoda za to pruža nam se često, na primjer kad se “prekrstimo”, kad uzmemo blagoslovljene vode, koja nas spominje vode krštenja i s njom načinimo znak križa kojim ispovijedamo vjeru u Božje spasenje, darovano nam u Isusu Kristu milošću Duha Svetoga. Tako se simbolički uvijek nanovo oblačimo u Krista, suobličujemo njemu i u svijet konkretno unosimo, kako voli reći papa Franjo “radost Evanđelja”³⁹.

ACTUALITY OF THE SACRAMENT OF BAPTISM

Summary

The paper is seeking answers to the questions: Which is the reason for baptism? What does baptism mean? Why this symbolism of baptism? The importance of baptism in Christian life is explained through an insight into its Christological and anthropological meaning and salvific necessity, based on the New Testament, especially Rm. 6, 1-11, where Paul explains the correlation between baptism and sin, law and grace through the idea of the participation of all people in the same nature (Adam) and through joining with Christ's death and resurrection. The sequence of catechumenate helps to understand the relation between the process of personal conversion and baptism of adults; communion in faith and responsibility of Christian parents help to understand the justification of infant baptism as joining with Christ and Church in Christian family, which introduces the child into the dynamics of God's love. Finally, the answer to the question: What is baptism for me? It urges us to re-examine our Christian life in relation to the sacramental joining with Christ and Church.

Key words: *sacrament of baptism, baptism of children*

---

³⁹ Usp. PAPA FRANJO, *Evangeliū gaudium – Radost evanđelja*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2013., br. 128-129.